

MTK Keski-Suomi

Vuosikertomus 2019

Maataloustuottajain Keski-Suomen liitto

MTK Keski-Suomi ry.

Yhteystiedot 2020

Liiton toimisto:

Keskustie 20 C, 40100 Jyväskylä

keski-suomi@mtk.fi

Puheenjohtaja

Tero Lahti
0400830979
tero.lahti@gmail.com

Varapuheenjohtaja

Juhana Jalkanen
0400-665434
juhana.jalkanen@pp.inet.fi

Johtokunnan jäsenet

Tomi Ahonen
Paavo Hienola
Maija Laahanen
Jarkko Nurminen
Tuomas Pietiläinen
Jani Rantanen
Janne Riihonen

Toiminnanjohtajan sijainen

Elina Nummela
050 590 2774
elina.nummela@mtk.fi

Järjestöagrologi

Amanda Vesiaho
044 709 0109
amanda.p.vesiaho@mtk.fi

Sisällysluettelo

1. Puheenjohtajan katsaus.....	1
2. Johtokunnan toimintakertomus & kokoukset	2
3. Tämän teimme vuonna 2019	4
3.1. Edunvalvonta	4
3.2. Koulutukset ja tapahtumat	5
3.3. Kuluttajatyö.....	6
3.4. Hallinto ja henkilöstö	7
3.5. Talous	8
3.6. Tilinpäätös 2019	9
3.7. Riskit.....	9
3.8. Toivo-hanke.....	10
3.9. Kannanotot ja lausunnot.....	10
3.10. Liiton kokoukset	11
3.11. MTK Keski-Suomen jäsenet 31.12.2019	12
4. Valiokunnat & edustajat:	13
- Keski-Suomen maaseutunuoret	0
- Metsävaliokunta	1
- Itä- ja Keski-Suomen yhteisvaliokunnat.....	2
5. Säätiö toimintakertomus	11
6. Maatalous Keski-Suomessa.....	12
6.1. Tilojen lukumäärä	12
6.2. Investoinnit 2019	12
6.3. Rahavirtatilasto	13
6.4. Lomitus.....	14
8. Toimintasuunnitelma 2020	14
9. TA 2020	16

1. Puheenjohtajan katsaus

Ei puuttunut vuodesta 2019 tapahtumia

Päällimmäisenä ajatuksena itselleni vuodesta 2019 on jäänyt muutos. Alkuvuodesta liiton toimistolle rekrytoitiin Elina Nummela, joka on tullut meille kaikille kuluneen vuoden aikana tutuksi. Tuskinpa kuitenkaan kukaan arvaili, että Elinasta näin nopealla aikavälillä tulisi myös Kettusen Anjan sijainen, kun Anja jäi loppuvuodesta opiskeluvapaalle. Myös Amanda tuli uutena vanhana takaisin toimiston vahvuuteen ja tässähän meillä onkin sitten ollut sellainen tehotiimi, ettei paremmasta väliä.

Asioihin varautuminen ja hyvä yhteistyö liittojen välillä mahdollisti sen, että arki saatiin sujumaan ilman suurempia ongelmia. Toki Anjakin oli tavoitettavissa, tyhjän päälle ei missään vaiheessa jääty. Varautumisella tarkoitan sitä, että vuosien ajan liitolle on otettu harjoittelijoita, jonka lisäksi talouden hallinta on siirretty Pohjois-Suomen liitolle. Tällöin osaavaa henkilökuntaa on ollut mukavasti saatavilla lyhyelläkin aikataululla.

Vuoteen 2019 sisältyi isoja ja ammattikuntaamme paljon koskettavia merkityksellisiä asioita, kun kevääseen mahtui kaksikin isompaa äänestystä. Sekä eduskunta- että EU-vaalit. Yhteistyö Keski-Suomen yrittäjien kanssa oli läheistä, yhteisiä tilaisuuksia järjestettiin ja ohjelmia valmisteltiin. Agendamme yrittäjien kanssa osuu pitkälti yhteen ja koenkin tämän yhteistyön jatkamisen hyödylliseksi.

Ajankohtainen ja uusi avaus oli myös lehmän vieminen Jyväskylän yliopistolle. Tempauksella saatiin näkyvyyttä ja lisäksi päästiin keskusteluyhteyteen sen väestön osan kanssa, jolle kotieläimien pito on kauhistus. Oli hyvä todeta, että meidän argumenttimme kyllä kestävät keskustelun. Valmistautumisen näihin kohtaamisiin täytyy vain olla raudanlujaa. Takki auki ei kannata mennä tilaisuuksiin, joissa vastassa on opiskellutta ja intohimoisesti omaan asiaansa uskovaa väkeä. Lehmä yliopistolla saa kesällä todennäköisesti jatkoa, siitä kuulemme lisää myöhemmin.

Järjestöuudistus vie ison osan energiasta ja tarmosta viimevuoden tapaan vielä tänäkin vuonna, mutta lopputuloksena saamme uudistuneen ja vahvemman MTK:n, jossa jäsen on keskiössä ja yhdistysten elämä helpottuu taloudellisen kuorman pienenemisen myötä.

Puheenjohtaja

Tero Lahti

2. Johtokunnan toimintakertomus & kokoukset

- 15.1.2019 Johtokunnan järjestäytyminen, valiokuntien ja työryhmien jäsenten valinnat
Maataloustuottajain Keski-Suomen liiton säätiön hallituksen edustajien valinta
Lausunnot MTK:n sääntöluonnoksista ja MTK Pohjois-Suomen ilmastoaloite
Pankkitilin käyttöoikeuksien päivitys ja Kespa Oy:n tilien päättäminen
Avoimen järjestöagrologin työpaikan täyttö
- 19.3.2019 **Vierailu: OP Keski-Suomi**
Keski-Suomen osuuspankin maatalousrahoituksen ajankohtaiset asiat
Johtokunnan toimintakertomus, tilinpäätös 2018
MTK Keski-Suomen kevätkokouksen asiat
Raportti AVI:n työsuojelutarkastuksen antamista toimintaohjeista
Työpaikkaohjeen päivitys
CAP-lausuntopyyntö
Karhisen raportti
Valiokuntien terveiset
- 8.4.2019 **Vierailu: HRV Farm & Kalmarin Nahjus, kutsuttuna C-liitot ja pj. Marttila**
CAP-lausunto
Vuosikertomus, tilinpäätös 2018
Edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus
- 13.8.2019 **Vierailu: Etelä-Konneveden kansallispuisto, yhdessä Keski-Suomen
Maataloustuottajain säätiö, ProAgria Keski-Suomi, Keski-Suomen maataloussäätiö**
Henkilöstön työeläkevakuuttamisen siirtäminen Varmaan
Timantti -hankesuunnitelman toteaminen ja yhteistyö ProAgria Keski-Suomen kanssa
- 28.8.2019 Puhelinneuvottelu
Opintovapaan myöntäminen Anja Kettuselle
Liiton toiminnan järjestäminen
- 9.10.2019 Nimenkirjoitus- ja tilinkäyttöoikeuksien päivittäminen
MTK-yhdistysten taloustilanne ja jäsenmaksujen määrittäminen vuodelle 2020
Talousarvio, toimintasuunnitelma 2020
Liiton syyskokouksen päivämäärä
- 21.10.2019 **Tapaaminen Keski-Suomen maataloustuottajain säätiön kanssa**
Keskustelu toimiston sijainnista
Mielenilmaus lihakeskusteluun, ”Mikä on lehmä?”
- 18.11.2019 Viestintäsuunnitelman läpikäynti
Keskustelu järjestöuudistuksesta ja tulevasta valtuuskunnan kokouksesta
Talousarvion ja toimintasuunnitelman vahvistus vuodelle 2020
Liiton syyskokouksen asiat
Valiokuntaterveiset

Johtokunnan kokoonpano ja kokousohallitukset 2019

Ahonen Tomi	8/8
Hautsalo Ari	6/8
Hienola Paavo	3/8
Jalkanen Juhana	8/8
Lahti Tero	8/8
Nurminen Jarkko	6/8
Pietiläinen Tuomas	6/8
Rantanen Jani	6/8
Riihonen Janne	5/8

Valtuuskunnan edustajat

Lunttila Tommi	3/8
Mäkelä Martti	4/8

3. Tämän teimme vuonna 2019

3.1. Edunvalvonta

Edunvalvontavuoden 2019 yleisin aihe on ollut ilmastonmuutos. Keväällä käydyissä vaalipaneeleissa keskustelu liikkui lihverosta metsien hakkuiden rajoittamiseen ja nuorten yrittäjien saamiseen alalle. Syksyllä ilmastokeskustelu roihahti uudestaan käyntiin, jolloin MTK Keski-Suomen johtokunta päätti myös ryhtyä toimeen. Maaseutunuorten järjestivät Helsingissä ”Mikä on lehmä?”-tempauksen, jossa tuotiin kaksi lehmää Helsingin yliopiston kampukselle keskelle kaupunkia. Jyväskylässä järjestettiin vastaavanlainen varjotapahtuma, jossa veimme Jyväskylän yliopiston kampukselle Ennuste -lehmän ja kerroimme kiinnostuneille suomalaisesta

kotieläintuotannosta ja ympäristöteoista maa- ja metsätalouden sektorilla. Tempauksessa käytiin tiivistä keskustelua erityisesti yliopisto-opiskelijoiden kanssa. Aamupäivä päättyi sanoihin: ”Enpä olisi uskonut pääseväni näin hyvään keskusteluun tuottajajärjestön kanssa, tähän vaikuttaa ihan hyvältä”.

Vuoden loppua sekoitti Postin lakko, joka vaikeutti kotimaan ja ulkomaan postin kulkua. Maaseudun Tulevaisuutta ei jaettu eikä painettu muutamaan viikkoon. MT kuitenkin painatti muutaman numeron, jotka yhteistyössä tuottajaliittojen ja maatalouskauppojen kanssa jaettiin pitkin maakuntia. Myös Jyväskylän kaupunkilaiset pääsivät eräänä

perjantaina lukemaan paperista Maaseudun Tulevaisuutta, kun liiton väki jalkautui kävelykadulle niitä jakamaan.

ELY-keskus yhteistyö

MTK Keski-Suomi on ollut aktiivisessa yhteistyössä paikallisen ELY-keskuksen kanssa keskittyen yrittäjien vientimahdollisuuksiin, investointeihin sekä ympäristön kehittämiseen. Liitto on osallistunut vesienhoidon yhteistyöryhmään ollen mukana Keski-Suomen alueen vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelussa.

Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman laatimisessa annoimme lausuntojamme yhdessä metsälinjan sekä Etelä-Savon, Kaakkois-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon tuottajaliittojen kanssa. Ohjelmasta saatiin hyvä paketti vastaamaan tulevaisuuden ilmasto- ja ympäristötyötä maaseudulla. Ohjelmassa huomioidaan vesistöjen tila, hiilineutraaliustavoitteet, luonnonmonimuotoisuus sekä liiketoiminta ja asuminen.

Hankeyhteistyö

MTK Keski-Suomi on ollut aktiivisesti mukana Keski-Suomen alueen hankkeissa, joissa kehitetään maatalousyrittäjien ja maaseudun asukkaiden palveluita. Pääsääntöisesti työ on ollut osallistumista hankkeen ohjausryhmiin, palavereihin sekä hankkeesta viestintää jäsenistölle.

- Menestyvä keskisuomalainen nautakarjatila (MEKA): alkutuotantoon ja yrittäjien hyvinvointiin liittyvää koulutusta keskisuomalaisille maatalousyrittäjille

- Keski-Suomen ruokaketjun koordinaatio -yhteistyöhanke (KEKO2): Keski-Suomen maaseudun ja erityisesti ruokaketjun toimintaa kokonaisuutena mahdollisimman laajassa yhteistyössä maakunnallisesti ja valtakunnallisesti

- Yksissä: tietoa ja taitoa ihmissuhteisiin, kohtaamisia maaseudun asukkaiden parhaaksi Keski-Suomessa

- IGW: Suomi sitoutui MTK:n johdolla maaliskuussa 2018 pääkumppanimaaksi maailman suurimmille elintarvikealan kuluttajamessuille, Internationale Grune Woche -messuille. MTK:n tavoitteena oli saada suomalainen ruoka paremmin keskieuropalaisten ja saksalaisten tietoisuuteen. MTK:n tuottajaliitot tekivät tärkeää työtä näytteilleasettajien rekrytoinnissa maakunnissa. Leckere Westliche Seenplatte eli Keski-Suomen maakuntaosastoa veti Jyväskylän ammattikorkeakoulun yritysryhmähanke, jota MTK Keski-Suomi oli mukana vahvasti tukemassa maakuntaan.

Keskisuomalaisia yrityksiä messuilta mukana olivat Ahontuvan tarhat, Hakamaan lammastila, Jukolan Juusto, Konttiahho Highland Ranch, Markkulan marjatila, Säilyke Herttua ja Suomen hampputuotteet. Pääkumppanuus messuilla tuotti tulosta, sillä mediaosumia Saksassa tuli yli 3 000, jotka lisäsivät suomalaisen ruoan kiinnostusta Keski-Euroopassa.

3.2. Koulutukset ja tapahtumat

Vuosi 2019 oli vaalien vuosi. Maakuntaudistuksen kaatuessa jäljelle jäivät eduskunta- ja europarlamenttivaalit. Kevään tapahtumia väritti jäsenistölle järjestetyt vaalipaneelit.

Eduskuntavaalipaneeli "Maaseutu tarjoaa ratkaisuja" järjestettiin yhdessä Keski-Suomen alueen metsänhoitoyhdistysten kanssa teemoilla metsät ja ilmasto sekä maatalous ja ruoka. Paikalla oli n. 30 henkeä. Eurovaalipaneeli toteutettiin toukokuussa edelleen metsänhoitoyhdistysten kanssa sekä tällä kertaa myös Keski-Suomen yrittäjät osallistuivat tilaisuuteen. Paneeli järjestettiin teemalla

”Vahvuutta yrittäjyyteen” ja onnistui yli odotusten. Nikolainkulman sali oli täynnä kansalaisia kuulemassa ehdokkaiden ajatuksia yrittäjyydestä ja europarlamentista.

Keski-Suomen tuottajayhdistysten määrä on 21 kappaletta. Vuoden aikana yhdistykset ovat toimineet aktiivisesti oman väestön kesken, useamman yhdistyksen yhteistoimintana sekä jopa maakunta- ja tuottajaliittojen rajat ylittävästi. Jäsenistö vähenee, joten yhteistyön tiivistäminen on tärkeä keino lisätä aktiivisuutta. Myös yhdistysten luottamushenkilöpäivillä yhteistyö oli aktiivisesti esillä, sillä talven päivät järjestettiin yhdessä Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan tuottajaliittojen kanssa Kolilla. Syksyn neuvottelupäivät järjestettiin Laukaan Peurungassa, jossa mukana olivat Pohjois-Suomen ja Lapin tuottajaliitot. Luottamushenkilöitä osallistui myös valtakunnallisille sihteeripäiville sekä Keski-Suomen alueen omaan mtk.fi-nettisivukoulutukseen.

MTK Keski-Suomi osallistui lokakuussa Jyväskylässä järjestettyihin KoneAgria messuihin MTK:n osastolla. Osastolla olivat tavattavissa MTK keskusliiton sekä Itä- ja Keski-Suomen tuottajaliittojen väkeä. Osastolla oli myös maaseutunuorten landeraami-kuvakilpailu, jossa oli jaossa osallistuneille hotellilahjakortti ja kalentereita.

3.3. Kuluttajatyo

Liitto osallistui Laukaan Lievestuoreella Tractor Pulling -kisoihin omalla pisteellään. Pisteellä tavattiin jäsenistöä ja kuluttajia, ajeltiin polkutraktoreilla sekä tunnistettiin vanhoja traktorimerkkejä. Visa herätti monessa nostalgisia tunteita menneisyydestä.

Keski-Suomen alueen tuottajayhdistykset jatkoivat tilojen ovien avaamista kuluttajille. Yhteensä avoimien maatilojen päiviä järjestettiin kesän aikana kahdeksan kertaa: Ohelan tilan laitumelle lasku, Vanhantalon Herefordin maatilapäivä, Ruuska Herefordin maatilapäivä, Juonolan juhannusvastaanotto, Salmelan tilan avoimet ovet, Tammivuoren tilan maatilapäivä sekä luomutilojen avoimet ovet Piesalan ja Pukkimäen tiloilla.

Suomalaisen ruoan päivää vietettiin valtakunnallisesti ensimmäisen kerran 4.9.2020. Yhdessä maaseutunuorten, Keski-Suomen maa- ja kotitalousnaisten sekä Keski-Suomen ruokaketjun koordinaatio 2 -yhteistyöhankeksen kanssa jalkauduimme keskelle Jyväskylän kaupunkia yhdessä Street Food Fiestan kanssa. Pisteillämme jaettiin päivän kunniaksi kotimaisia omenoita ja kerrottiin kotimaisesta ruoasta.

3.4. Hallinto ja henkilöstö

Muutosta vuodesta 2019 ei puuttunut. Vuoden alusta Toivo-hankkeen projektipäällikkönä aloitti Laukaan maaseutuasiainmies Aila Rekola. Toiminnanjohtajana toimi Anja Kettunen (agrologi AMK, KTM). Pitkän uran liitossa tehnyt Pertti Ruuska (MMM) päätti tehtävänsä 31.1.2019. Liiton järjestöagrologina 14.2.2019 aloitti Elina Nummela (agrologi AMK). Kesän aikana liiton toimistolla agrologiopintojensa erikoistumisharjoittelun suorittivat Saana Minkkinen (1.4.-6.7.2019) ja Tiina Tarvainen (13.5.-18.6.2019).

Toiminnanjohtaja Anja Kettunen siirtyi opintovapaalle 1.10.2019 alkaen, jolloin hänen tilalleen liiton hallintoa hoitamaan siirtyi järjestöagrologi Elina Nummela. Järjestöagrologiksi palkattiin Amanda Vesiaho (agrologi AMK), joka on toiminut liiton toimihenkilönä myös vuoden 2017. Toimistosihteerinä on toiminut Liisa Pennanen (agrologi AMK, tradenomi AMK), jonka työpanos on ostettu MTK Pohjois-Suomelta.

Henkilöstö työpanos jakautui vuoden

aikana edunvalvonta- ja järjestötyöhön, Toivo-hankkeen tehtäviin ja päättämiseen sekä uusien toimihenkilöiden perehdyttämiseen.

MTK Keski-Suomen johtokuntaan ovat toimintavuonna kuuluneet pj. Tero Lahti (Karstula), vpj. Juhana Jalkanen (Laukaa) sekä jäsenenä Tomi Ahonen (Uurainen), Ari Hautsalo (Viitasaari), Paavo Hienola (Jämsä), Jarkko Nurminen (Korpilahti), Tuomas Pietiläinen (Hankasalmi), Jani Rantanen (Joutsa) ja Janne Riihonen (Keuruu). Johtokunnan sihteerinä ovat toimineet Anja Kettunen ja Elina Nummela. Kokouksiin on kutsuttu myös MTK:n valtuuskunnan edustajat Tommi Lunttila ja Martti Mäkelä.

Työvaliokunnan muodostivat puheenjohtajisto Lahti ja Jalkanen.

Johtokunta kokousti vuoden aikana kahdeksan kertaa, joista toteutettiin etänä yksi kokous.

3.5. Talous

MTK Keski-Suomen tilikauden tulos on 38 566,57 euroa ylijäämäinen (-1 273,63€ v. 2018). Taseen loppusumma on 565 485,49 euroa (658 713,73€ v. 2018). Osakkeissa näkyy vuoden aikana tehty toimistohuoneiston myynti Keski-Suomen maataloustuottajain säätiölle, mikä näkyy kasvaneella liittotilin pääomalla. Ylijäämän muodostumiseen vaikuttivat kertomusvuonna huomattavasti pienentyneet henkilöstökulut sekä korkotuotot. Talouden suunnittelussa kiinnitetään jatkossakin erityistä huomiota talouden seurantaan ja tarkkaan suunnitteluun.

3.6. Tilinpäätös 2019

TULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.	2019	2018
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Varsinaisen toiminnan tuotot	39 081,14	47 444,53
Hankerahoitus	65 961,98	119 412,00
Tuotot yhteensä	105 043,12	166 856,53
Kulut		
Varsinaisen toiminnan kulut	-439 051,11	-542 065,50
Kulut yhteensä	-439 051,11	-542 065,50
Varsinaisen toiminnan kulujaama	-334 007,99	-375 208,97
VARAINHANKINTA		
Jäsenmaksutuotot	343 845,53	340 461,17
Muut varainhankinnan tuotot	0,00	11 673,20
Varainhankinta yhteensä	343 845,53	352 134,37
SIIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	32 492,89	23705,75
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-7 563,86	-8204,78
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	24 929,03	15 500,97
Satunnaiset kulut		
Muut avustukset	3 800,00	6 300,00
Tilikauden tulos	38 566,57	-1 273,63

TASE 31.12.	2019	2018
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	4 648,28	5 494,34
Sijoitukset	430 801,47	479 198,27
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset	86 372,33	134 182,38
Rahat ja pankkisaamiset	43 663,41	39 838,74
Vastaavaa yhteensä	565 485,49 €	658 713,73 €
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Rahastopääoma	450285,08	450 285,08
Ed. tilikausien ylijäämä	47 355,26	48 628,89
Tilikauden ylijäämä	38 566,57	-1 273,63
Oma pääoma yhteensä	536206,91	497 640,34
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	112 084,99
Lyhytaikainen vieras pääoma	29 278,58	48 988,40
Vieras pääoma yhteensä	29278,58	161 073,39
Vastattavaa yhteensä	565485,49	658 713,73

3.7. Riskit

MTK Keski-Suomen talous nojautuu yhdistysten liitolle maksamiin jäsenmaksuihin ja elää siten riippuvuussuhteessa yhdistysten talouden pitoon. Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminta tuo toiminnan rahoittamiseen pienen lisän. Jäsenmaksuista riippuvaisen liiton talous ei ole kovin vahvalla pohjalla. Kukurakenteen tason pienentäminen on viime vuosien aikana onnistunut hyvin.

Taloudellisten riskien lisäksi mukana on myös toiminnallisia riskejä. Suurin riski muodostuu pienestä henkilöstömäärästä ja henkilöstön vaihtuvuudesta. Pienellä henkilöstöllä hoidetaan kasvavaa työmäärää ja perehdytetään vaihtuvaa työväestöä vuosittain. Toiminnoissa ei ole niinkään varahenkilöjärjestelmää.

3.8. Toivo-hanke

Toivo – tiedonvälitys 1.1.2016-31.12.2018. Jatkoaika 1.1.2019-30.6.2019

Hankenro: 16932

Hankkeelle oli myönnetty Keski-Suomen ELY-keskuksen 7.11.2018 antamalla muutospäätöksellä jatkoaika 30.6.2019 saakka. Jatkoajan viestinnälliset toimenpiteet keskittyivät maatilojen kriisiytyneen taloustilanteen ja jaksamisen teemoihin.

Jatkoajan toteutettavat tavoitteet ja toimenpiteet:

1. Maatalouselinkeinon kannattavuuden heikentyminen sekä viljelijän hyvinvoinnin tärkeys sekä niiden tuomiin tarpeisiin vastaaminen tiedonvälityksellä
2. Ajankohtainen tiedontarve

Hankehenkilöstössä tapahtui muutoksia vuonna 2019. Päätoiminen projektipäällikkö Pertti Ruuska sanoutui irti ja tilalle palkattiin ajalle 8.1.-30.6. 2019 Laukaan kunnan maaseutuasiamies Aila Rekola. Avustavissa tehtävissä on pienissä määrin toiminut organisaatiossa 14.2.2019 työnsä aloittanut uusi järjestöagrobiologi Elina Nummela. MTK-Keski-Suomi ry:n toiminnanjohtaja Anja Kettunen on edelleen tehnyt hankkeelle asiantuntija- ja hallinnollisia tehtäviä.

Kuvaus hankkeen toiminnasta jaksolla 1.1.-30.6.2019

Järjestettiin yksi läsnäolotilaisuus, joka oli suoraan suunnattu talouden hallintaan ja ennakkointiin sekä viljelijän hyvinvointiin. Tilaisuus järjestettiin Pihtiputaalla Alvajärvellä 27.3.2019. Tilaisuudessa oli 28 osallistujaa ml kouluttajat. Tämän lisäksi kannattavuuden heikentymiseen ja viljelijän hyvinvointiin liittyvistä asioista tehtiin podcasteja seuraavasti: Välitä viljelijästä -hanke Ilpo Lehtinen, Osuuspankki Tiina Liimatainen, Työterveys Laine Oy työterveyshoitaja Tiina Vaaja, Yksissä hanke Riitta Ala-Luhtala ja MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila ja hänen näkemyksensä viljelijän jaksamisesta ja taloustilanteesta.

Ajankohtaiseen tiedontarpeeseen vastattiin järjestämällä kolme veroinfotilaisuutta: Jämsässä, Saarijärvellä ja Jyväskylässä. Veroinfoissa oli mukana 213 osallistujaa. Tämän lisäksi järjestettiin kahdeksan tuki-infotilaisuutta viljelijöiden tukiasioista ja tulevasta CAP27-ohjelmasta. Tilaisuudet järjestettiin Jämsässä, Petäjävedellä, Hankasalmenlahti, Saarijärvellä, Korpilahdella, Viitasaarella, Kivijärvellä ja Äänekoskella. Tilaisuuksia täydensi Viitasaareltä lähetetty nettilähetys. Infotilaisuudet järjestettiin yhteistyössä YTA-alueiden, ProAgrian ja ELY-keskuksen kanssa. Tuki-infoissa panostettiin myös uusiin viljelyvaihtoehtoihin viljelijäpuheenvuorojen muodossa. Tuki-infoissa oli 277 osallistujaa ml kouluttajat. Verotuksesta, luomusta, Eläinten hyvinvointikorvauksesta ja hampusta tehtiin myös podcastit. Tämän lisäksi hampun mahdollisuuksista tehtiin video.

Hanke teki myös tukikalenterin, joka toteutettiin yhteistyössä MTK-Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan kanssa. Postitse tiloille lähetetty kalenteri auttaa viljelijää kuukausittain muistamaan oleelliset asiat ja se on oivallinen apuväline monimutkaisen byrokratian keskellä.

3.9. Kannanotot ja lausunnot

26.3.2019 Aloite valtuuskunnan kevätkokoukselle johtokunnan ja järjestön askelmerkeistä maatalouden taloudellisen tilanteen pikaisesta parantamisesta.

4.4.2019 Kommentit CAP-lausuntoon

15.8.2019 Tiedote: Ilmastoviisaat hiilensitojat laineilla

21.8.2019 Tiedote: Eläinten huono kohtelu ei ole MTK Keski-Suomen mielestä koskaan hyväksyttävää

16.9.2019 Vetoamus Luonnonvarakeskuksen tutkimustoiminnan keskittämisen uudelleen tarkastelusta keski-suomalaisille kansaedustajille ja MEPeille

3.10. Liiton kokoukset

Kevätkokous

MTK Keski-Suomen liiton kevätkokous pidettiin 15.4.2019 kylpylähotelli Peurungassa, Laukaassa. Kokouksessa oli yhteensä 62 osallistujaa. Virallisia kokousedustajia heistä oli 52 henkilöä, joista 20 yhdistyksestä 48 henkilöä ja 4 yhteisöjäsenien edustajaa.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Tero Lahti, joka avasi kokouksen toteamalla ajan olevan mielenkiintoinen. Eduskunnan nelivuotinen urakka on takana ja eilen vaalipäivänä saatiin uusi asetelma päätöksentekoon.

Lahti korosti puheenvuorossaan, että ilmastohysterian tilalle on tarvetta ilmastorealismille. Puheenjohtaja nosti puheenvuorossaan esille MTK:n saavutuksia ja syitä kuulua järjestöön. Hän tiivistä uskovan, että tuleva politiikka sisältää sellaiset mahdollisuudet elinkeinollemme kuin maailman laadukkain elintarviketuotanto ansaitsee.

Ensimmäisen kokouksesitelmän piti MTK:n metsäjohtaja Juha Hakkarainen, joka aloitti puheensa ilmastonmuutoksesta ja Suomen roolista kertomalla. Hän kertoi LULUCF-asetuksesta, hiilensidonnasta, hakkuumääristä sekä metsien monimuotoisuudesta. Yleisö kyseli metsätalouden tuloista ja Kuutio-palvelusta, joissa molemmissa markkinatilanne määrää. Kokouksen aikaan puumarkkinatilanteessa oli hiipumisen merkkejä, vaikka markkinahakkuita tehtiin vilkkaasti. Samalla myös tuonti ja vienti olivat kasvaneet.

Toisen kokouksesitelmän välle piti eduskunnan varapuhemies ja eurovaaliehdokas Mauri Pekkarinen. Puheenvuorossaan Pekkarinen pohti muutosta ja politiikan nykytilannetta. Median rooli on kasvanut ja ihmisen vaikutuspiiri kaventunut. Pekkarinen kertoi EU:n talouden ja erityisesti maatalouden ohjelmakauden muodostumisesta. Hän korosti samalla myös metsän, puun ja biotalouden roolia hiilinieluinä.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Hannu Kainu Kyyjärveltä ja sihteeriksi toiminnanjohtaja Anja Kettunen.

Kokous hyväksyi esitetyn toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2018.

Muissa asioissa kokousväkeä puhututtivat peltokasvituotannon ajankohtaiset ja kuminan viljely, lomituksen alueiden laajentaminen, paikalliset lomitukset sekä maatalojen sukupolvenvaihdosasiat.

Syyskokous

MTK Keski-Suomen liiton syyskokous pidettiin 3.12.2019 kylpylähotelli Peurungassa. Kokouksessa oli yhteensä 67 osallistujaa. Virallisia kokousedustajia heistä oli 57 henkilöä, joista 20 yhdistyksestä yhteensä 53 henkilöä ja 4 yhteisöjäsenien edustajaa.

Kokouksen avasi tuottajaliiton puheenjohtaja Tero Lahti. Puheessaan hän esitteli järjestön edunvalvonnan ajankohtaisia aiheita, palaten myös ilmastonmuutoskeskusteluun, joka on ollut ajankohtainen vuosikokouksissa jo useamman kerran.

Metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tirola kertoi puheessaan hallituksen kaatumisen vaikutuksista sekä metsä- että maatalouden varalle. Myös Tirola

nosti puheessaan ajankohtaisia edunvalvonnan aiheita: omaisuudensuoja, puumarkkinat, hiilensidontapalvelut sekä EU:n vihreän kehityksen ohjelmasta, Green Dealista.

Itse kokouksesitelmän pitäjäksi oli valikoitunut Carbon Action –hankkeesta hiiliviljelijä Jyri-Pekka Lemettinen. Hän kertoi yleisesti hankkeesta sekä omista kokemuksistaan, opeista ja vinkeistä muille viljelijöille. Yleisö intoutui kyselemään Lemettiseltä monia haastavia kysymyksiä. Lopuksi puhujaa kiitettiin kovasti esityksestä ja kysyttiin, miten keskisuomalaiset pääsisivät opettelemaan hiiliviljelyä.

3.11. MTK Keski-Suomen jäsenet 31.12.2019

Paikallisyhdistys	0,01-9,99 ha	10,00-24,99 ha	25,00-49,99 ha	50,00-99,99 ha	100,00-150,00 ha	yli 150 ha	metsätilat	jäsentilat yhteensä	Kaikki jäsenet 2019	kaikki jäsenet yht. 2018	Muutos 2017/2018
Hankasalmi	16	38	28	20	9	1	31	143	381	397	-16
Joutsa-Luhanka	16	31	16	16	3	4	46	132	319	328	-9
Jyväskylä	13	16	15	11	3	2	21	81	205	205	0
Jämsän seutu	61	44	37	27	7	7	74	257	617	632	-15
Kannonkoski	9	13	6	11	2	1	10	52	167	174	-7
Karstula	10	18	19	12	5	0	12	76	220	229	-9
Keurusseutu	29	33	24	23	7	2	62	180	500	533	-33
Kinnula	3	22	11	7	1	0	1	45	97	109	-12
Kivijärvi	3	7	7	5	0	1	4	27	90	94	-4
Konnevesi	40	34	25	7	1	0	57	164	393	415	-22
Korpilahti-Muurame	36	29	28	26	2	3	74	198	473	476	-3
Kyyjärvi	5	18	5	9	4	2	29	72	199	210	-11
Laukaa	27	47	46	32	7	2	58	219	497	503	-6
Leivonmäki	7	9	4	2	0	1	8	31	101	103	-2
Petäjavesi	10	24	9	6	2	1	17	69	170	181	-11
Pihtipudas	12	12	18	17	10	4	34	107	306	331	-25
Saarijärvi	26	49	50	28	3	2	45	203	476	489	-13
Toivakka	9	12	6	4	1	2	16	50	109	110	-1
Uurainen	8	14	8	8	5	1	18	62	193	191	2
Viitasaari	16	27	24	19	2	4	28	120	313	331	-18
Äänekoski	39	50	20	6	3	2	49	169	533	549	-16
Tilattomat (lh, yhteisöjäs.)									38	38	0
Yhteensä 21 yhdistystä	395	547	406	296	77	42	694	2457	6397	6628	-231

4. Valiokunnat & edustajat:

Edustajat valiokunnissa 2019

Maaseutunuorten valiokunta, MTK Keski-Suomi

pj. Henna Laulajainen, Laukaa
vpj. Riikka Kananen, Pihtipudas
Juho Heiska, Toivakka
Oskari Eteläaho, Keurusseutu
Eemeli Piesala, Petäjävesi (mhy-edustaja)
Tuomas Pietiläinen, Hankasalmi (johtokunnan edustaja)
Perttu Takanen, Uurainen
Amanda Vesiaho, Keurusseutu
Henri Vertainen, Äänekoski
Juha Välimaa, Jämsä
siht. Elina Nummela & Amanda Vesiaho

Metsävaliokunnan edustajat, MTK Keski-Suomi

Paavo Hienola, Jämsä
Juhana Jalkanen, Laukaa
Tero Lahti, Karstula
Anja Kettunen & Elina Nummela, MTK Keski-Suomi

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen yhteiset valiokunnat 2019

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta

Piia Kauppinen, Konnevesi
Jani Rantanen, Joutsa-Luhanka
Hannu Vuoriniemi, Keurusseutu

Erikoiskasvivaliokunta

Paavo Hienola, Jämsän seutu
Tommi Matomäki, Keurusseutu

Jäsenpalveluvaliokunta

Jani Rantanen, Joutsa-Luhanka

Kuluttajatyövaliokunta

Marianne Huhtala, Laukaa

Lihavaliokunta

Lauri Jaatinen, Toivakka
Juhana Jalkanen, Laukaa

Luomuvaliokunta

Markku Hatakka, Hankasalmi
Markus Muhonen, Karstula

Maitovaliokunta

Tomi Ahonen, Uurainen
pj. Tuomas Pietiläinen, Hankasalmi

Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta

Juhana Jalkanen, Laukaa
Martti Mäkelä, Pihtipudas

Peltokasvivaliokunta

Kalle Hankamäki, Jämsän seutu
Tommi Lunttila, Äänekoski
Jarkko Pakkanen, Jyväskylä

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Ari Hautsalo, Viitasaari
Lari Hassel, Laukaa

- Keski-Suomen maaseutunuoret

Maaseutunuorten vuoden 2019 toimintaan kuului niin kuluttajatempausta kotimaisen ruuan puolesta, kuin yhteisiä illanviettojakin.

Valiokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Oman valiokunnan kokouksissa suunniteltiin vuoden tapahtumia sekä valittiin mm. kansanedustajien kummitilat Keski-Suomesta. Kummitilat toimivat ”kummeina” kansanedustajille ja saavat näin ollen suoran väylän kertoa tilojensa arjesta suoraan kansanedustajille. Kummitilatoiminta pyörähtää käyntiin vuonna 2020.

Keski-Suomen oman valiokunnan lisäksi Keski- ja Itä-Suomen maaseutunuorten valiokunnat (Keski-Suomi, Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala) kokoontuvat vuosittain yhteiskokoukseen, jossa ideoidaan yhteisiä tapahtumia, vaihdetaan kuulumisia ja toimintavinkkejä sekä tehdään aloitteita.

Perjantaipirtelöt oli suosittu matalan kynnyksen tapahtumasarja ympäri Keski-Suomen. Pirtelöillä kokoontui manuja kesäkauden ajan aina kuun viimeisenä perjantaina, huhtikuusta elokuuhun. Perjantaipirtelöitä järjestettiin Jyväskylässä, Korpilahdella, Laukaassa, Suolahdessa ja Pihtiputaalla.

Uusia Tarvaalan agrologiopiskelijoita rekryttiin mukaan toimintaan kastajaisissa syyskuussa, jossa Amanda Vesiaho oli pitämässä rastipistettä ja kertomassa MTK:n ja maaseutunuorten toiminnasta.

Syyskuussa osallistuttiin myös suomalaisen ruuan päivään Jyväskylän kauppakadulla. Valiokunnasta mukana oli Riikka Kananen.

Koko perheen ruskaretki Jääskelän luontopolulla Vaajakoskella keräsi reippailijoita virkistäytymään makkaranpaiston ja luontopolun merkeissä lokakuun alussa. Sää suosi retkeilijöitä. KoneAgrian yhteydessä ravintola Jalossa järjestetty MaNulle illallinen keräsi perjantai-illalle nelisenkymmentä nuorta ympäri Suomen!

Marraskuu oli manutapahtumien osalta vilkas! MTK Keski-Suomi järjesti Mikä on lehmä -tempauksen Jyväskylän yliopistolla. Valiokunnasta mukana oli Riikka Kananen.

Maaseutunuorten syysparlamenttiin Nurmeksen Bomballe lähdettiin myös keski-suomalaisin voimin. Syysparlamentti on valtakunnallinen maaseutunuorten tapahtuma eli maaseutunuria kokoontuu sinne ympäri Suomen.

MaNuotilla- tapahtuma keräsi kodan täyteen nuorisoa viettämään nuotioiltaa Kiiskilänmäen näkötornille Multialle. Kuun lopussa vietettiin vielä pikkujouluja Lievestuoreella. Manuja oli menossa mukana lähes parikymmentä! Pikkujouluissa Ohjelmaa tarjosi Yksissä-hanke. Illan hyvästä ruokatarjonnasta saatiin kiittää sponsoreita, Osuuskunta Maitosuomea ja Atria Tuottajia!

Perinteiset, valtakunnalliset maaseutunuorten joulutulet päättivät vuoden 2019. Keski-Suomessa joulutulia järjestettiin yhteensä kahdeksat. Joulutulilla kiitetään kuluttajia kotimaisen ruuan ostamisesta sekä toivotetaan turvallista matkaa joulunviettoon. Joulutuliperinne on alkanut Etelä-Pohjanmaalla jo 1990-luvun alussa.

- Metsävaliokunta

Keski-Suomen metsävaliokunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa, 4.2. Jyväskylässä, 9.4. etänä ja 20.12. Jyväskylässä. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Markku Hatakka, varalla Juhana Jalkanen ja sihteerinä Pauli Rintala.

Ensimmäisessä kokouksessa käsiteltiin riista-asioita Olli Kursulan johdolla. Käytiin hirvijahdin tulokset, joiden mukaan kanta mennee lähelle asetettua tavoitetta paitsi hirvitalousalueella Keski-Suomi 1. Mikko Tirola alusti järjestöuudistuksesta, josta sääntömuutokset ovat olleet lausuntokierroksella. Uudistus ei tule olemaan helpoin, mutta tarvittava. Keskustelua käytiin myös maakuntakaavan SL-alueiden toteutuksesta. Valmistelussa pyydettiin huomioimaan, että kun kohteet ovat pääosin vähäpuustoisia soita, joilla puustoarvot ovat vähäiset, eikä turvetuotantolupien puuttuessa turvettakaan ole tavallisesti korvattavana, niin rahkasammaleen korjuumahdollisuus on kuitenkin huomioitava maksettavissa korvauksissa. Näiden asioiden lisäksi käytiin ajankohtaiskatsaus METSO:sta ja allekirjoitettiin yhteistyösopimus sekä sovittiin yhteisesti vaalipaneelitulaisuuksista.

Vuoden toinen kokous käytiin sähköpostilla ja siinä päätettiin Keski-Suomen metsäneuvoston jäsenestä ja varajäsenestä. Esitettiin MTK metsäjohtokunnalle ja Suomen Metsäkeskukselle, että Keski-Suomen metsäneuvostoon valitaan Pauli Rintala ja hänen varahenkilökseen Petri Takalo. Lisäksi Keski-Suomen metsäneuvoston toiseksi metsänomistajaedustajaksi esitetään Pirjo Luotola ja varalle Markku Hatakka.

Kolmas kokous aloitettiin valinnoilla tulevalle vuodelle:

- Suomen riistakeskuksen Keski-Suomen alueellisen riistaneuvoston maanomistajaedustaja: Matti Ilmonen, Toivakka & vara Riku Kalmari, Kivijärvi
- MTK Keski-Suomen nuorten valiokunta: Janne Löytöjärvi, Saarijärvi
- Itä- ja Keski-Suomen ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta: Juha Laaksonen, Karstula
- Itä- ja Keski-Suomen elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta: Riku Kalmari, Kivijärvi
- Itä- ja Keski-Suomen jäsenpalveluvaliokunta: Sari Haapamäki, Äänekoski
- Itä- ja Keski-Suomen osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta: Pirjo Luotola, Saarijärvi

Muita kokouksessa käsiteltyjä asioita olivat maakunnan hirvitalanne, josta käsiteltiin naarasvoittoista suhdetta. Todettiin, että myös muiden hirvieläinten eli peuran ja kauriin metsästystä tulisi tehostaa. Käsiteltiin AMOa (alueellista metsäohjelmaa), jota laaditaan metsäkeskuksen johdolla. Tulevana vuonna laaditaan myös ELY-keskuksen johdolla EU:n vesipuitedirektiivin mukaisesti alueelliset vesienhoitosuunnitelmat. Kokouksen lopuksi MEP Mauri Pekkarinen oli kertomassa EU:n metsäasioiden ajankohtaisia asioita.

- Itä- ja Keski-Suomen yhteisvaliokunnat

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta kokoontui 2 kertaa, 20.2 Kivijärvellä ja 9.12. etäkokouksena Teams-järjestelmän kautta. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Riku Kalmari Kivijärveltä ja varapuheenjohtajana Kimmo Ihalainen Joroisista, sihteerinä oli Sirpa Lintunen MTK-Pohjois-Savosta.

Ensimmäisen kokouksen teemana oli maaseutumatkailu. Kimmo Aalto MTK:sta kertoi Grüne Woche-viikon palautteesta, tuloksissa korostuivat luonto, hiljaisuus, ihmiset, järvet ja maisema.

Valiokunta totesi, että yritystasolla haasteita ovat kannattavuus ja käyttöaste, tuotteistaminen ja hinnoittelu, myynti ja myyntikanavien valinta ja hallinta, ml. some. Myös asiakkaiden odotuksiin vastaaminen ja investoinnit koetaan haasteeksi. Kuten muillakin yrittäjillä, yrittäjän ajankäyttö ja töiden priorisointi, oma hyvinvointi ja jaksaminen ja työnjako koetaan myös haasteeksi.

Valiokunta käsiteli kokouksessa myös verotuksen muutoksia, maa- ja metsätalouden harjoittajien veroilmoitusten palautuspäivä oli ensimmäistä kertaa huhtikuun alussa. Valiokunta totesi, että veroilmoituksia tekevillä yrittäjillä on edelleen hyvin lyhyt työsesonki ja pelkona on, ettei kaikkia asiakkaita ehditä hoitamaan määräaikaan.

Valiokunta käsiteli myös kevään eduskuntavaaleja ja totesi ilolla, että jokaisessa neljässä maakunnassa on MTK:n jäseniä kansanedustajaehdokkaana. MTK-Keski-Suomi järjesti oman vaalipaneelin ja Pohjois-Savossa tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Savon Yrittäjien kanssa. MTK:n eduskuntavaaliohjelma nosti esille jäsenistön kannalta tärkeimmät asiat, joihin uusi eduskunta voi vaikuttaa.

Valiokunnan etäkokouksessa valmisteltiin vuoden 2020 tapahtumia. MTK tulee järjestämään vuonna 2020 koulutusta yhdistysten yrittäjä- ja ympäristövastaaville eri puolilla Suomea. Maatalousyrittäjän työnantajakoulutusta on mahdollista järjestää edullisesti alueella MTK-koulutuksen kanssa. Joulukuussa 2019 Kuopiossa järjestettyyn koulutukseen osallistui viljelijöitä myös Etelä-Savosta ja Pohjois-Karjalasta.

Valiokunta toivoi keskustelussaan vaikuttamista Elyjen suuntaan ja poliittisiin päättäjiin. Haastetta alueelliseen vaikuttamiseen valiokuntana tuo se, että jokaisessa maakunnassa on oma Ely-keskus ja alueella on kolme vaalipiiriä. Myös yhteistyötä yrittäjäjärjestöjen suuntaan pohdittiin, tällä hetkellä siinä on MTK-liittojen välillä eroja, osa tekee jo nyt tiivistä yhteistyötä yrittäjäjärjestön kanssa.

Valiokunta toivoi maaseudun yrittäjyydestä viestimistä entistä tehokkaammin, esimerkiksi yksityisteiden merkitysten kautta. Valiokunta keskusteli kuntien avustuksista yritysten kesätyöntekijöiden palkkaukseen. Valiokunta sai myös katsauksen nettiportaalien tilanteesta ja totesi, että uudet portaalit ovat työtä helpottavia, mutta ihmiset ovat hitaita muuttamaan.

Jäsenpalveluvaliokunta

Jäsenpalveluvaliokunta kokoontui kerran 21.3. Ravintola Kaks`Ruusua, Varkaus. Kokouksessa kävimme läpi 18.3. keskusliiton ja alueellisten jäsenpalveluvaliokuntien yhteiskokouksen kuulumisia. Yhteiskokouksen alussa Tapani Tulkki SPR:stä piti esitelmän jäsenyyden kehittämisestä ja jäsenten segmentoinnista. Iltapäivällä olivat alueellisten valiokuntien terveiset. Terveisinä tulivat jäsenistön mm. tyytymättömyys järjestötoimintaan, jäsenmäärän lasku, viestintä sekä yhdistysten mallikirjeiden puuttuminen.

Valiokunta kävi vilkkaan keskustelun yhteiskokouksen asioiden pohjalta. Keskusteluissa nousi esille mm., että MTK:n jäsenrekisteristä lähetetyt tekstiviestit ovat hyvä tapa kontaktoida jäseniä. Sähköpostiviestien lähetys taas on ongelmallisempaa. Viestit eivät välttämättä mene perille tai sähköpostiliikennettä hoitaakin joku muu kuin tilan isäntä. Eivätkä jäsenrekisterin tuotantosuunnat ole ajan tasalla. Mhy:n puolella jäsenhankinta ja pito on ammattimaisempaa. MTK:n sähköinen jäsenkortti on tällä hetkellä nettiselain pohjainen. Tätä sovellusta on hankala käyttää ja toivottiin, että järjestö siirtyisi käyttämään sovelluspohjaista sähköistä jäsenkorttia. Jäseneduissakin oli epäoikeudenmukaisuutta, esim. Iskun jäsenetu ei toimi kaikkialla.

Valiokunta mietti, että olisiko IKS alueen MTK-liitoilla mahdollisuutta palkata työntekijää, joka tekisi yhdistyksille jäsentietojen päivitystä, jäsen- ja tapahtumien markkinointia? Kirjepohjamalleja myös kaipailtiin.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Perttu Sirviö MTK-Pohjois-Savosta, varapuheenjohtajana Maarit Pakarinen MTK-Pohjois-Karjalasta ja sihteerinä Sirpa Kukkonen MTK-Pohjois-Karjalasta.

Kuluttajatyövaliokunta

Kuluttajatyövaliokunta kokoontui 2 kertaa, 2.5. Kuopiossa ja 12.12. etäkokouksena Teams-järjestelmän kautta. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Riikka Hänninen Suomenjoelta ja varapuheenjohtajana Jukka Leikkonen Mäntyharjulta, sihteerinä oli Sirpa Lintunen MTK-Pohjois-Savosta.

Ensimmäisen kokouksessaan valiokunta käsitteli kuluttajatyöstrategian edistymistä MTK:ssa edellisenä vuonna tehdyn aloitteen pohjalta. Kokousvieraana ollut MTK:n ruoka-asiamies Anni-Mari Syväniemi kertoi, että talven aikana MTK:n Kohti uutta vuosisataa -strategiasta on kerätty kuluttajatyöasioita. Kuluttajatyövaliokunta on edelleen olemassa myös keskusliitossa, mutta se ei ole kokoontunut kahteen vuoteen. Syväniemi muistutti, että 10 viimeisen vuoden aikana on

tapahtunut todella paljon, viljelijät kertovat nykyään työstään somessa ja suomalaisen ruuan arvostus on korkealla. Lähiruokamarkkinat ovat kasvussa, esim. Rekojen myynnin arvioidaan olevan noin 40 miljoonaa euroa vuodessa. Tutkitusti alkutuottajalla on 6* suurempi vaikutusvalta kuin asiantuntijalla. Huoltovarmuuskeskustelua ei ollut laajassa mitassa kymmenen vuotta sitten. Samaan aikaan suurella osaa kuluttajista ei ole mitään ymmärrystä ruuantuotannosta. Anni-Mari Syväniemi kertoi, että MTK on mukana Viikissä järjestettävällä Ruokaketju-kurssilla, vain osa opiskelijoista on edes käynyt joskus maatilalla. Yrityskylä-yhteistyö tuo maatilat mukaan Yrityskylään tämän vuoden aikana.

Suomalaisen ruuan päivää vietetään ensimmäistä kertaa 4.9. Monella kaupalla on elo-syyskuun vaihteessa lähiruoka-asiaa, koska tarjontaa on hyvin. Valiokunta keskusteli isojen elintarvikeyritysten saamisesta mukaan. Keskusliitto hoitaa kontaktoinnin isoihin yrityksiin. Valiokunta tutustui myös MTK:n kuluttajatyömateriaaliin ja antoi niistä kehitysehdotuksia. Valiokunta totesi, että yhteydenpito kuluttajatyöasioissa keskusliitosta maakuntiin on hajanaista ja satunnaista ja hyvin nopealla aikataululla toteutettavaa, mikä ei ole mahdollista yhdistysten toimintojen puitteissa. Valiokunta toivoi selkeää toiminnan vuosikelloa.

Toisessa kokouksessaan valiokunta pohjusti tulevaa vuotta. Maatilaoppaiden tilauslinkki on jo käytössä Pohjois-Karjalassa ja se on mahdollista saada myös muille alueille. Valiokunta keskusteli tavoista, jolla tilauslinkistä voi kertoa opettajille.

Osa yhdistyksistä on jo jakanut Ruokaa- kirjan kouluille. Osa on jakanut yhden kirjan/koulu ja joissakin kouluun on jaettu oppilasryhmän verran kirjoja, joita opettaja käyttää sekä yläkoulussa että lukiossa. Yhdistyksiä on hyvä kannustaa kirjojen jakamiseen, jos se on vielä vaiheessa. Valiokunta muistutti keskustelussaan metsänhoitoyhdistyksen mukaan ottamisesta kuluttajatyöhön, sillä moni kuluttaja on vieraantunut metsän käytöstä aivan kuten nykyaikaisesta maataloudestakin. Valiokunta kiitteli maaseutunuorten kuluttajatemppauksia ja totesi että niiden järjestämistä tulee edelleen tukea.

Valiokunta kaipasi koulutusta sekä yhdistysten kuluttajavastaaville että uusille maatalaoppaille. Kuluttajavastaavien koulutuksesta toivottiin valtakunnallista sihteerien koulutuksen tavoin, siihen täytyy pystyä osallistumaan myös etänä ja tarvittaessa katsomaan esitykset jälkikäteen, jos ajankohta ei sovi. Uutta maatalaoppaiden koulutusta kokeillaan järjestää Itä-Suomen alueelle kevättalvella. Valiokunta päätti kartoittaa yhdistysten kuluttajatemppaukset vuonna 2019 lyhyen kyselyn avulla.

Luomuvaliokunta

Luomuvaliokunta kokoontui kaksi kertaa 26.3. Pohjois-Karjalan Siemen Oy:ssä Liperin Kaatomossa ja 19.11. Kunnonpaikassa, Vuorela (Siilinjärvi). Valiokunnan puheenjohtajana on toimi Timo Lindsberg MTK – Pohjois-Savosta ja varapuheenjohtajana Tuomo Tikka MTK – Pohjois-Savosta. Sihteerinä toimi Vilho Pasanen MTK – Pohjois-Karjalasta.

Ensimmäisessä kokouksessa MTK:n ruoka-asiamies Anni-Mari Syväniemi piti ajankohtaisen katsauksen suomalaisen ruokakeskusteluun. MMM:n Läheltä parempaa – kampanja on tukemassa mm. lähiruuan asemaa julkisissa hankinnoissa. Makera rahoittaa vienninedistämishanketta.

Toiminnanjohtaja Vesa Kallion aiheena oli Tutkimusasema Karilan (Mikkeli) luomututkimuksen lakkautussuunnitelma. Vesa osallistuu Tutkimusasema Karilan toiminnan jatkumista koskevaan neuvotteluun, johon osallistuvat LUKEN edustajia ja Mikkelin kaupungin edustajia.

Luomuasiantuntija Johanna Andersson MTK:sta kysyi valiokunnan kantoja ministeriön/ruokaviraston asettamiin luomutuotantoa koskeviin kysymyksiin. Valiokunta piti nykyisiä sääddöksiä joissain paikoin liian kireinä ja Suomen oloissa joustavuutta tulkintoihin kaivataan lisää. Samoin luomutuotantoa on tarkasteltava ympäristöystävällisenä tuotantomuotona, jossa yksittäisen tilan sekatuotanto on sallittava.

Kannanotossaan valiokunta totesi, että suomalainen luonnonmukainen tuotanto tarjoaa ratkaisuja ilmastonmuutokseen sekä eläin- ja kasvilajien köyhtymisen pysäyttämiseen. Suomalainen luomuviljely pitää sisällään hyvät viljelykäytännöt, huomioi luonnonmonimuotoisuuden ja viljelykierto pitää yllä maan hyvää kasvukuntoa, ympäristöystävällisyyttä ja hiilensidontaa. Hallituksella on nyt mahdollisuus tehdä niin ilmasto kuin luonnonmonimuotoisuustekoja. Tulevaan hallitusohjelmaan on kirjattava selkeä luomun kasvutavoite niin viljelyalassa kuin markkinoissa. Samalla niihin varataan riittävä rahoitus. Ohjelma huomioi koko luomuketjun pellolta lautaselle, johon osallistuvat tuottajat, kaupat, julkiset hankinnat sekä kuluttajat.

Toisessa kokouksessa valiokunnalla esiteltiin Kuopio, Euroopan gastronominen alue 2020-teemahanke. Esittelyn tekivät Ilona Sares, Kansainvälisen toiminnan johtaja Pohjois-Savon maa- ja kotitalousnaiset, ProAgria Pohjois-Savo ja Taina Laitinen hankkeen tapahtumatuottaja. Hankkeen tarkoituksena on muodostaa Kuopioon ja sen lähiympäristöön ruoka- ja tapahtumaketjuja koko vuodeksi. Pääpaino on kuitenkin matkailusesongit. Maakunnan ruokaraaka-aineiden tuottajat ja jalostajat sekä ravintolat markkinoivat toisiaan paikallisuudella ja kehumalla.

Johanna Andersson piti ajankohtaisen edunvalvontakatsauksen CAP 2021 - 2027. Uusi ohjelmakausi alkaa näiltä näkymin vuonna 2023. Ensivuoden 2020 kansallinen rahoitus on päätetty hallituksen lisäbudjetissa. EU-rahoitus näyttää säilyvän samansuuruisena. Nykyistä ohjelmakautta venytetään vuoden 2021 yli, mutta rahoitus on auki. Todennäköistä on, että EU:n budjettirahoitus tulee laskemaan, johtuen brexististä ja EU:n budjetin sisäisistä siirroista maaseuturahastosta muihin budjettikohteisiin. Rahoituksen säilyminen nykyisellä tasolla edellyttäisi jäsenmaksujen nostoa paikkaamaan budjettivajasta.

Itä- ja Keski-Suomen MTK – liittojen luomuvaliokunta esitti kannanotossaan, että tulevalle ohjelmakaudelle CAP27 (2021 – 2027) tehdään tukiohjelma, joka turvaa kotieläintuotannon säilymisen kaikissa Itä- ja Keski-Suomen maakunnissa. Ohjelma voidaan rakentaa ympäristötuen ja luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotuksen sekä korotettujen investointitukien kautta.

Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta

Itä- ja Keski-Suomen Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunta kokoontui kerran vuoden 2019 aikana.

Kokous järjestettiin Keski-Suomessa Saarijärvellä Tarvaalan Biotalouskampuksella. Mukana kokouksessa oli MTK:n koulutusjohtaja Susanna Aro.

Kokouksen yhteydessä tutustuttiin Biotalouskampukseen ja kokouksessa keskusteltiin luonnonvara-alan koulutuksen tilasta sekä tulevaisuudesta. Todellisuutta on se, että maatalousalan toimipisteet vähenevät tulevaisuudessa. Alan positiivisuus nähtiin kuitenkin vetovoimaisuutena. Ilmastonmuutoksen osalta maa- ja metsätalous nähdään ratkaisuna.

Agrologikoulutuksen opetussuunnitelma päivitetään 5 vuoden välein, joten työelämän tarpeet pitäisi osata ennakoida useiden vuosien päähän. Agrologikoulutuksen haasteena on ollut laaja-alaisuus, mutta toisaalta työnkuvakin maaseudun ammateissa on laaja. Tärkeimpinä ominaisuuksina alan perusosaamisen lisäksi tulevaisuuden maaseutuyrityksissä nähtiin johtamiskyky ja omien kykyjen tunnistaminen sekä ongelmanratkaisutaidot. Myös sosiaaliset ja verkostoitumisen taidot korostuvat tulevaisuudessa. Myös opetussuunnitelmissa pyritään ottamaan nämä huomioon.

Koululähteläisvalmennuksessa (nyk. maatilaoppaat) nähtiin puutteita ja siihen on tarkoitus panostaa jatkossa enemmän.

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Valiokunnan kokouksessa käsiteltiin EU:n Green Deal -ohjelmaa, mikä haastaa EU:n ilmasto- ja energiavoitteet, biodiversiteettistrategian sekä mm. vesien- ja ilmansuojelua sekä kiertotaloutta. Hiiliviljelyä tullaan edistämään ja maaperän tutkimustietoa lisätään.

MTK:ssa aloitetaan aktiivinen ilmastoviestintä yhdessä ProAgrian kanssa pohjautuen Ilmastoviisas maatila -kirjaan, jossa maan, kasvien ja eläinten tuottavuus sekä energiaratkaisut ytimessä. MTK:n biodiversiteettiohjelma valmistelussa, aihe nousemassa keskusteluun ilmaston rinnalle.

Käsiteltiin myös valmistautumista uuteen vesien- ja merenhoidon kauteen 2022-2027.

Lunastuslaki maaliin 2020, joka on korvausuudistus, jonka tarkoitus on tasapainottaa perusoikeuksiamme tilanteessa, jossa ympäristöpuolen lakeja ollaan uudistamassa ja samaan aikaan omaisuuden suoja rajoittamassa.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus valmis 2021 loppuun mennessä. Siirrytään kahden kuntakaavan järjestelmästä yhden kuntakaavan järjestelmään tarkoituksena sujuvoittaa ja nopeuttaa alueidenkäytön suunnittelun prosesseja.

Itä- ja Keski-Suomen MTK – liittojen ja MHY:den ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta esittää MTK:lle, että se ryhtyy sellaisiin toimenpiteisiin, joilla ympäristö- ja rakennusluvista turhaan valittavat saadaan edesvastuuseen ja korvaamaan lupien hakijoille viivästymisistä aiheutuneet taloudelliset menetykset.

Lihavaliokunta

Lihavaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, 30.4. ja 5.11. Kuopiossa. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Ahti Pekka Vornanen, varalla Juhana Jalkanen ja sihteerinä Jari Kauhanen.

Valiokunnan jäseniä osallistui MTK:n lihan tapahtumiin mm. vastuullisen lihan päivään 20.11. Helsingissä.

30.4. kokouksesta valiokunta antoi kokouksen keskustelun ja päätösten pohjalta tiedotteen lihan kuulumisesta suomalaiseen pöytään. Tiedotteessa nostettiin kotimaisen lihan etulyöntiasemaa nostavia aiheita mm. eläinten hyvinvoinnin, ympäristön ja ilmaston osalta.

Tiedote nosti esiin politiikan merkittävän vaikutuksen kilpailukykyyn. EU:n ja kansallisen maatalouspolitiikan on tuettava lihantuotantoa niin Suomessa kuin Euroopassakin. EU:n maatalouspolitiikan uudistamisessa Itä- ja Keski-Suomen lihavalioikunta haluaa tukien kohdistuvan nykyistä paremmin itse ruuan tuottamiseen. Lihavalioikunta pitää vakavana uhkana maidon ja -naudanlihan tuotannolle, jos EU:n suorille tuille asetetaan 100 000 euron tukikatto. Uudistuksen yhteydessä kaikki tuottavassa viljelyssä oleva pelto on saatava korvauskelpoiseksi tilatuessa ja luonnonhaittakorvauksessa. Nurmi mahdollistaa kilpailukykyisen ympäristö -ja ilmastokestävän viljelyn myös heikoimmilla viljelyalueilla.

Tiedotteessa muistutettiin myös tuottavuuden parantamisen tarpeesta sekä maataloustukien valvonnan kehittämistä. Eläinsuojelunlainuudistus tulee tehdä edellisen hallituksen valmisteleman lakiesityksen pohjalta. Myös viljelijöiden hyvinvoinnista ja jaksamisesta on huolehdittava. Lomituspalvelujen kehittäminen ja turvaaminen on oltava myös hallitusohjelmassa.

15.11. kokouksen perusteella tiedotteeseen nostettiin esille syyt miksi suosia kotimaista lihaa. Ruokakeskustelussa on aina huomioitava kokonaisuus, miksi, miten ja missä tuotamme ruokamme. Lihassa on lähes kaikki ravintoaineet, joita ihminen tarvitsee: energiaa, rasvaa sekä laadukasta proteiinia, B-ryhmän vitamiineja, rautaa, sinkkiä ja muita kivennäisaineita hyvin imeytyvässä muodossa.

Tiedote nosti esiin Suomen pohjoiset olosuhteet, jotka ovat erityisen suotuisat nurmen tuotannolle. emme voi suoraan hyödyntää ihmisravintona, siihen tarvitsemme monipuolista kotieläintuotantoa. Kotieläintuotanto on tärkeä osa suomalaista ruokahuoltoa ja huoltovarmuutta. Tiedotteessa painotettiin tuottajien ammattitaitoa, lihan turvallisuutta ja jäljitettävyyttä sekä panostuksia ympäristön ja ilmaston hoitoon.

Maitovalioikunta

Valiokunnan kokouksissa käsiteltyjä asioita – kevät 2019

- Suomen hallituksen kaatuminen keväällä aiheutti epävarmuutta joidenkin valmisteilla olleiden lakien suhteen. Näitä ovat mm. eläinten hyvinvointilaki sekä lomituspalvelulaki.
- Vuonna 2018 meijerien vastaanottama kokonaismaitomäärä laski 0,5 %, luomumaidon kasvoi yli 10 % ja tuonti laski 10 %. Kotimaisuusaste eri maitotuotteissa on: voi 94,4 %, maitonesteet 94,4 %, jogurtti 71,7 % ja juusto 50,5 %, kokonaisuutena 67,9 %. Suurin yksittäinen ongelma on tuontijuustojen suuri osuus. Maitonesteiden kulutuksessa on nähtävissä lievästi aleneva trendi, mutta juustojen kulutus on kasvanut. Omavaraisuus maitotuotteissa nesteeksi muutettuna on asettunut viime vuosina noin 99 %:iin. Omavaraisuus laski alle 100 %:n vuonna 2011.
- Käytiin keskustelua vientiin liittyvistä ongelmista ja mm. auditoinneista, joita moni maa edellyttää. Isot auditointiprosessit eivät välttämättä kuitenkaan johda kauppoihin. Vaikka Suomessa noudatetaan tiukkaa kotimaista lainsäädäntöä sekä yhteisiä EU-kriteerejä, se ei välttämättä ventioneille riitä.

- Tilamäärän voimakas lasku olisi syytä ottaa huomioon meijerien toiminnassa nykyistä vahvemmin, jotta siihen voitaisiin varautua eikä jouduttaisi tekemään ns. pakkoratkaisuja. Tilatasolla ongelmaksi muodostuu, että maidon tuottajahinta on se tekijä, joka joustaa helpoimmin ja nopeammin kuin ketjun muut tekijät. Tästä asiasta ei keskustella riittävästi.

- Pankit eivät pidä itseään riskirahoittajina, mutta rahoittavat kyllä kannattavia investointeja. Kannattavuuteen vaikuttavat luonnollisesti tuotot ja kulut. Ja tuotot muodostuvat merkittävimmiltä osin maidon tuottajahinnasta.

- On myös syytä keskustella siitä, onko tavoite tuotantomäärien säilyttämisestä välttämättä maidontuottajan etu. Tuontia on vaikea estää ja sen vuoksi joudutaan viemään ja viennin kannattavuus on huonompi kuin kotimaan markkinoilla. Tämä on hyvä ottaa huomioon investoinneista puhuttaessa, koska on samaan aikaan huolehdittava markkinatasapainosta. Maitomarkkinat voidaan saada sekaisin sekä tuontimaidolla, mutta myös kotimaisella maidolla, jos sen tuotanto ei kehity hallitusti.

Valiokunnan kokouksissa käsitellyjä asioita – syksy 2019

- Alueittain vuoden 2019 rehuissa on kuitenkin suuria vaihteluja niin määrän kuin laadun osalta. Tämä voi näkyä vielä merkittäväällä tavalla tilatasolla, kun kesän 2019 satoa käytetään ruokinnassa. Alkuvuoden 2019 maitomääriin voi vaikuttaa myös se, että lehmien tiinehtyvyydessä on ollut ongelmia, jolloin maidon tuotantomäärät ovat pysyneet korkealla.

- Lomituslainsäädäntöön ei lyhyellä aikavälillä pystytä suuria muutoksia tekemään, koska joudutaan odottamaan komissiosta päätöksiä valtiontukisäädöksiin liittyen. Iso ongelma on osaavien lomittajien saaminen ja heidän työnkuvansa kehittäminen toimivaksi.

- Eläinten hyvinvointilain uudistus, joka kariutui keväällä 2019 hallituksen hajottua. Tulossa lausunnoille aikaisintaan syksyllä 2020, todennäköisesti vasta keväällä 2021. Tilanne on pahasti vielä auki.

- Keskustelu ilmastonmuutoksesta jatkuu varmasti. MTK:n ilmasto-ohjelma on saanut hyvän vastaanoton niin Suomessa kuin EU:ssa. Seuraavaksi edetään kohti konkretiaa. Vähähiilisyystiekartat ovat tulossa TEM:n toimesta. On varsin selvää, ettei ruokaa voitaisi tuottaa täysin päästöttömästi.

- Viestintää tulee järjestössä kehittää ja sitä tulee tehdä kaikilla tasoilla järjestön sisäisestä viestinnästä ulkoiseen ja myös jäsenten tekemää omaa viestintää. Jatkossa tullaan tekemään kotieläinkirjeitä ja ehkä maitokirjeitä. Lisäksi some -kanavien käyttöä tullaan lisäämään ja tähän tarvitaan maatiloja mukaan. Lisäksi tulee lisätä mielipidekirjoitusten tekemistä.

Erikoiskasvaliokunta

Erikoiskasvaliokunta edustaa laajasti vihannes-, juures- ja marjakasvien sekä perunan tuotantoa. Valiokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa ja kävi laajasti läpi alaa koskettavia asioita.

Kansallisen tuen määräraha oli edellisvuotta pienempi ja kriisipaketin valmistelu sekä jako on keskusteluttanut. Kriisitukeen oikeutettujen kasvien luetteloa ei pidetä oikeudenmukaisena. Sen osalta ei kuitenkaan ole enää mitään tehtävissä, vaikka suurimmat vahingot tulivat kasvinviljelypuolelle. Valtion budjetissa olevan määrärahan niukkuus näkyy puutarhapuolella tukitasojen laskuna erityisesti AB -alueella. Varastointituen laskenta-ajankohdat muuttuvat kolmesta kahteen päivään.

Kasvinsuojeluaineiden lainsäädäntö etenee hyvin hitaasti ja minor use -lupien saanti on jatkuvasti vaikeutunut. Tämä aiheuttaa käytännön ongelmia tilatasolla erityisesti tuholaisten torjunnassa. Yhteistyötä Ruotsin kanssa selvitetään myös tiiviisti.

Marjapuolen tilannetta on käyty yhdessä HML:n kanssa ja haussa on sekä minor use- että hätälupia. EU:n tasolla katsotaan tapauskohtaisesti, mihin projekteihin Suomi voi lähteä mukaan, jotta Suomeen saataisiin lupia käyttöön. Paljon tehdään kokeita valmisteilla, jotka eivät ole Suomessa rekisteröity lainkaan, jolloin niille ei voida hake Suomessa lupia. Nämä projektit vaativat myös taloudellisia resursseja sekä Tukesin myönteisen kannan, että he hyväksyvät hakemuksen pohjana olevat tutkimustiedot. Tehoaineiden osalta kiellot koskettavat koko EU:n aluetta. Valmistajilta on tulossa uusia aineita, joilla voitaisiin korvata nykyisiä kieltoon tulevia ja tulleita aineita. Kasvitautilien osalta tilanne on helpompi kuin tuholaisten osalta.

Muita valiokunnassa esille nostettuja asioita vuoden toisessa kokouksessa:

- Maatalousedunvalvonnan toimintasuunnitelma vuonna 2020.
- Kansallisen tuen valmistelu: varastointituen taso koko maassa, AB vs. C?
- Etelä-Suomen kansallisen tuen jatko 2020 jälkeen?
- Maaseutuohjelman muutosehdotus: uusia luomusitoumuksia ja pinta-alalisäykset mahdollisia 2020– vuosi 2020 mennään pitkälti samoilla ehdoilla kuin tänä vuonna.
- Uusi ohjelmakausi alkaa aikaisintaan 2023, jopa 2024.
- MTK:n CAP2027 -lähtökohdat: rahoitus, yksinkertaistaminen, markkinat, nuoret.
- CAP27 keskeisiä kysymyksiä: mm. tuotannon säilyttäminen, tuotantoon sidotut tuet, tukikatto, kustannusperusteisuus, yksinkertaistaminen, Etelä-Suomen kansallinen tuki, siirtymäkauden järjestelyt.
- Maatalousuudistuksen aikataulu: rahoituskehys, neuvoston päätelmät, parlamentin käsittely, trilogit 2020 aikana(?), European Green Dealin vaikutusta ei vielä tiedetä (hiilineutraalius, ilmastolain aloite, kiertotalouden toimintasuunnitelma, saasteettomuusstrategia).
- Valiokuntien ja verkostojen CAP-valmistelu: omien sektoreiden käytännön toimenpiteet.
- Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt: maatalouden osuutta erittäin vaikea vähentää, peltomaan osuus 82 % ja kotieläinten 18 % (ruoansulatus ja lannan kaasut).
- Turvemaiden osuus päästöistä suuri – onko Suomessa mahdollista päästä hiilineutraaliin maatalouteen – pitää hyväksyä, että ruoan tuotannosta syntyy päästöjä.
- Hiilen sitominen maataloudessa – otettava huomioon puutarhatuotannon erityispiirteet.
- Kasvinsuojeluasiat: tuholaisten torjunta (porkkanakemppi, juuresten ja kaalikasvien tuholaisten, hätälupien hakeminen), kasvunsäätteet (herne) ja peittäus (herne ja härkäpapu).

Peltokasvivaliokunta

Peltokasvivaliokunta kokoontui vuoden 2019 aikana yhteensä kolme kertaa kokoustamaan tai muihin seminaareihin. Vuosi alkoi epävirallisesti VYRin seminaarista, jossa vuorineuvos Reijo Karhinen esitteli Uusi alku -selvityksen. Selvityksen keinot koettiin hyväksi ja tärkeiksi, ehdottoman tärkeää on pitää huolta, että koko elintarvikesektori sitoutuu toteuttamaan näitä toimenpiteitä.

Vuoden ensimmäisessä kokouksessa valiokunta järjestäytyi valiten puheenjohtajakseen Jarkko Pakkasan Jyväskylästä ja sihteeriksi MTK Keski-Suomen järjestöagronomi Elina Nummela. Järjestäytymiskokous kokoontui Helsingissä. Asialistalla olivat järjestäytymisen lisäksi VYR-seminaarin anti, valiokunnan toimintasuunnitelma kuluvalle vuodelle sekä muita ajankohtaisia asioita hukkakauran leviämiseen ja TOS-maksuihin liittyen. Oman kokouksen jälkeen valiokunta siirtyi seuraamaan MTK:n valtakunnallisen peltokasvaliokunnan kokousta. Kalle Hankamäki Jämsästä toimii MTK:n peltokasvaliokunnan jäsenenä ja aktiivisena tiedonvälittäjänä myös Itä- ja Keski-Suomen alueelle.

Valiokunta kokoontui kesätapaamiseen Suonenjoelle Vanhamäen hyvinvointikeskukseen. Aiheina olivat tuottajaorganisaatioiden mahdollisuudet viljan viljelyssä ja viljakauppa. Talvi viljakaupan suhteen oli epätavallinen, hinnan nousua hidastettiin teollisuuden ja kaupan toimesta pitämällä varastoja pienenä. Kuultiin myös valiokunnan jäsenen Timo Karjalaisen kokemuksia kvinoan viljelystä Suonenjoella. Kysyntä kotimaiselle kvinoalle on nosteessa. Kokouksessaan valiokunta päätti nostaa Viljatoria – viljatorin sähköistä kauppapaikkaa esille jäsenistön keskuudessa uutiskirjein ja somemarkkinoinnin avulla.

Loppuvuodesta valiokunta osallistui Farmers Grain Export -hankkeen loppuseminaariin kuulemaan hankkeen tuloksista. Seminaarissa kuulimme hyvää tietoa logistiikan hinnan muodostumisesta, pääsystä vientimarkkinoille, kauratietoutta sekä viljan viennin tulevaisuudesta. Valiokunta esitti toiveen, että myös Itä- tai Keski-Suomen alueelle saadaan oma viljelijäseminaari vientiin ja erikoiskasveihin liittyen.

#finnishoats

5. Säätiö toimintakertomus

Hallinto

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiön hallitus kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa. Säätiön hallitukseen kuuluivat mv Kalle Hankamäki, (pj) Jämsä (vara Rauno Hyvönen, Laukaa), mv Jarkko Pakkanen, (vpj) Jyväskylä (vara Minna Häkkinen, Muurame) sekä MTK Keski-Suomi ry:n johtokunnan edustajina mv Ari Hautsalo, Viitasaari (vara Paavo Hienola, Jämsä) ja mv Juhana Jalkanen, Laukaa (vara Tomi Ahonen, Uurainen). Säätiön sihteerinä ja asiamiehenä toimi Minna Kepponen.

Säätiön omaisuus

Säätiö omistaa metsää yhteensä 157ha. Tilat sijaitsevat Äänekosken Sumiaisissa ja Petäjavedellä. Metsät ovat hyvässä kasvukunnossa ja vuosikasvu on vuonna 2016 laaditun metsäsuunnitelman mukaan 1 134 m³. Kevään puunkorjuusta Sumiaisilla kertyi myyntituloa 13.554,89 euroa. Kertomusvuonna leimattiin myös runsaiden lumituhojen vuoksi tuhopuiden poisto ja harvennushakkuu Petäjavedellä. Työn toteutus siirtyi vuoden 2020 alkuun. Metsä Board Oyj:n osakkeita on 4 311 kpl. Metsäliitto osuuskunnan osuuspääomaan on sijoitettu 67.495 e, jolle kertyi tilivuonna korkoa 4.659,71 euroa.

Tilivuoden tammikuussa toteutettiin osakehuoneiston kauppa MTK Keski-Suomi ry:n kanssa; säätiö osti loppuosan osoitteessa Keskustie 20 C, Jyväskylä (Maatalo) sijaitsevasta toimistohuoneistosta. MTK Keski-Suomi ry, MTK ry ja Mhy Keski-Suomi jäivät tiloihin säätiön vuokralaiseksi. Vuonna 2019 vuokratuloja kertyi säätiölle kaikkiaan 26.511,48 euroa. Osakkeiden hankintaan ja huoneiston remontointiin nostetusta rahoituslainasta maksettiin vuoden aikana korkoa 1.209,82 euroa.

Vuonna 2017 säätiön hallinnoitavaksi MTK Keski-Suomelta E. Tammenoksan siirtynyttä muistorahaston pääomaa ei hyväksytyn purun jälkeen rahastoitu säätiössä edelleen. Pääomaa on määrä käyttää rahaston perustajan tahtotilaa kunnioittaen ja säätiön sääntöjä noudattaen avustustoimintaan hallituksen päätösten mukaisesti. Kyseisiä varoja ei osoitettu avustuksiin.

Säätiön myöntämät avustukset

Säätiö myönsi toiminta-avustuksia yhteensä 4.250 euroa hakemusten perusteella MTK Laukaa, MTK Keski-Suomi maaseutunuoret, MTK Keski-Suomi, Helsingin yliopisto opiskelija-apuraha, Pohjoisen Keski-Suomen oppilaitoksen opiskelijastipendit

Säätiön maksamat palkkiot

Hallitukselle maksettiin palkkioita yhteensä 490e ja matkakuluja 484,56e.

Lähipiiritoiminta

MTK Keski-Suomelle säätiön perustajana on myönnetty toiminta-avustusta säätiön säädekirjan mukaiseen toimintaan. MTK Keski-Suomelle annettu pitkäikäinen laina päättyi vuoden 2019 lopussa.

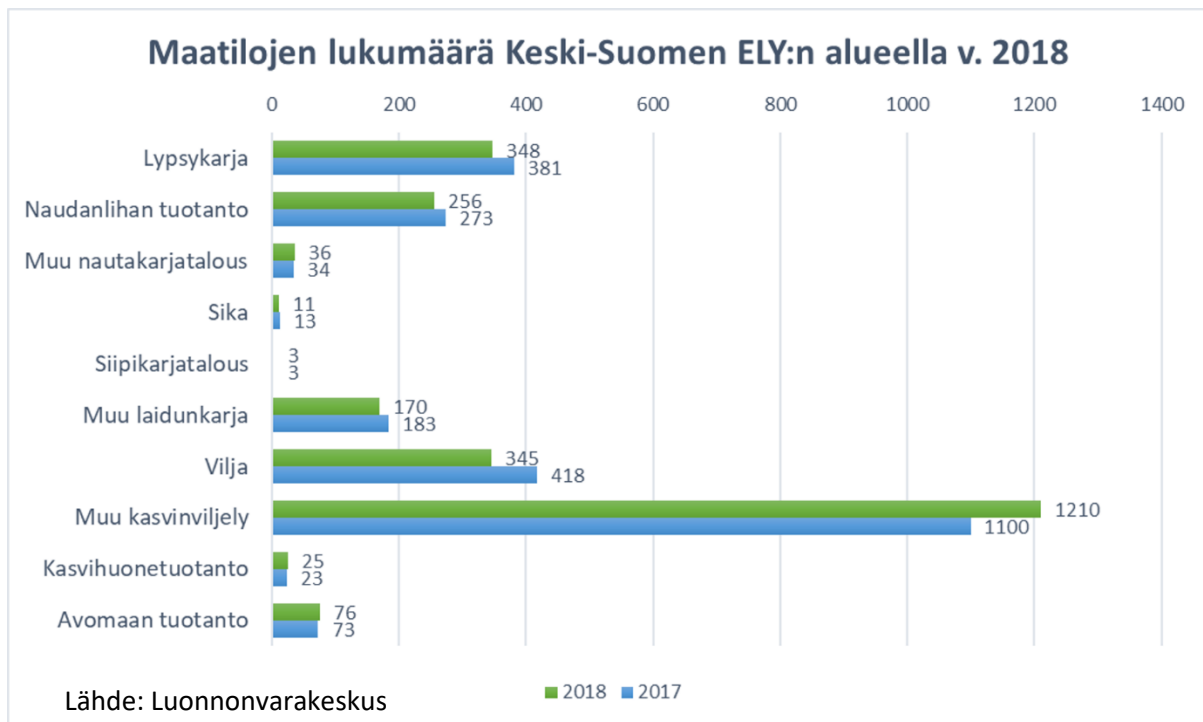
Tilikauden tulos

Säätiön tilinpäätös osoittaa tilikaudelta ylijäämää 8.070,67 euroa. Alhainen korkotaso jatkui edelleen, minkä vuoksi korkotuottoja käteisvaroilta ei ole voitu odottaa lähitulevaisuudessa. Säätiön varsinaisiksi tilintarkastajiksi tilivuodelle 2019 valittiin MTK Keski-Suomen syyskokouksessa Tilintarkastus Riuttanen Oy ja KHT Jukka Sorjonen sekä varalle SYS Audit Oy ja KHT Anssi Tikkanen.

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö sr hallitus

6. Maatalous Keski-Suomessa

6.1. Tilojen lukumäärä

6.2. Investoinnit 2019

Maatalouden rakennetuet Keski-Suomessa vuonna 2019

Investointituet

- 62 kpl myönteisiä päätöksiä
- avustuksia 2,5 milj. €
- korkotukilainoja 2,8 milj. €
- hyväksytty kustannusarvio 6,6 milj. €

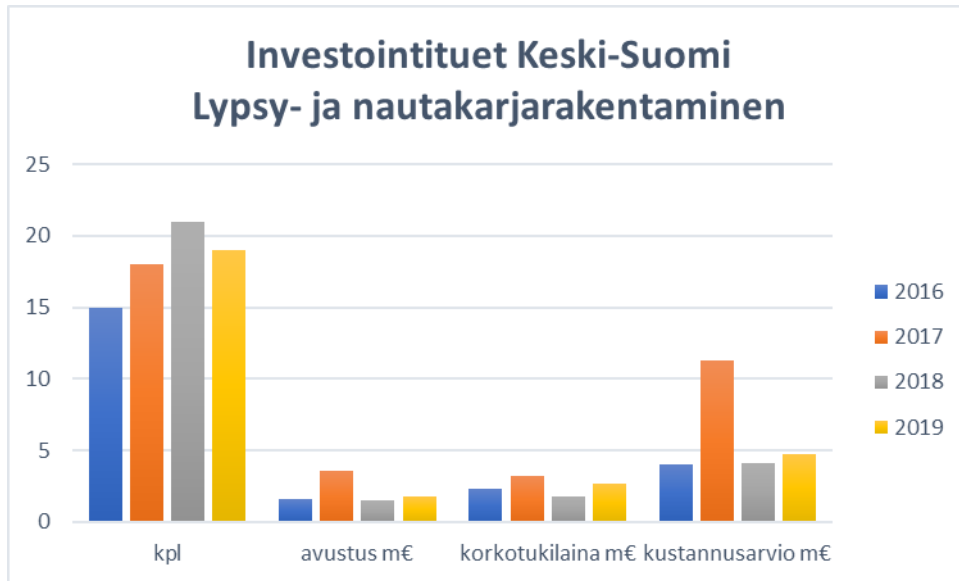
Aloitustuet

- 17 kpl myönteisiä päätöksiä
- avustuksia 545 000 €
- korkotukilainoja 2,8 milj. €
- kauppahinnat yht. 4,7 milj. €

Keski-Suomessa 2019 myönnettyjä investointitukia

- 19 kpl (9 kpl lypsykarja ja 10 kpl lihakarja)
- 11 kpl salaojituksia
- 2 kpl muut eläinrakennukset
- 8 kpl energiainvestointeja

- 4 kpl varastot, (kone- ja tuotantovarastot)
- 16 kpl työympäristön tilaa, eläinten hyvinvointia ym. parantavat investoinnit
- 2 kpl kasvihuoneita

6.3. Rahavirtatilasto

Maatalouden myyntitulot 2018

Keski-Suomi

yhteensä ▲ **65,21 milj. I** (4%)

Osuus koko maan tuloista: 3% tn tai milj. I

	Tiloja	Tuotanto	Tulot %	milj. I
MAITO	393	100	60	39,06
NAUDANLIHA	274	4 847	23	15,12
SIANLIHA	17	766	2	1,17
MUULIHA	161	211	0	0,29
KANANMUNAT	5	730	1	0,75
VILJAT	816		7	4,72
MUUT KASVIT	1031		6	4,12
yhteensä	2 697			

koko Suomi

yhteensä ▲ **2 328,0 milj. I** (4%)

Osuus koko maan tuloista: 3% tn tai milj. I

	Tiloja	Tuotanto	Tulot %	milj. I
MAITO	6 895	2 285	38	892,3
NAUDANLIHA	3 274	86 640	12	270,2
SIANLIHA	1 097	168 437	11	256,6
MUULIHA	2 312	137 021	8	187,9
KANANMUNAT	248	74 876	3	77,0
VILJAT	22 132		13	301,1
MUUT KASVIT	12 988		15	342,9
yhteensä	48 946			

6.4. Lomitus

Lomituspalvelut	Maakunta	31.12.2019
	Keski-Suomi	Koko maa
Lomituspalvelut yhteensä		
Päivät yhteensä	35 810	721 906
Tunnit yhteensä	226 360	4 826 930
Päivän pituus h/pv	6,3	6,7
Paikallisyksikön järjestämä lomitus		
Käyttäjät	708	14 631
Päivät	32 664	663 997
Tunnit	206 748	4 427 175
Päivän pituus h/pv	6,3	6,7
Itse järjestetty lomitus		
Käyttäjät	83	1 464
Päivät	3 230	59 677
Tunnit	19 612	399 755
Päivän pituus h/pv	6	6,7

8. Toimintasuunnitelma 2020

TOIMINTA-AJATUS

MTK Keski-Suomi ry on maa- ja metsätalouden harjoittajien sekä maaseutuyrittäjien maakunnallinen talouspoliittinen ammatti- ja etujärjestö. MTK Keski-Suomi toimii maaseutuyrittämisen edellytysten turvaamiseksi ja kehittämiseksi muuttuvassa toimintaympäristössä. Toiminnan painopisteinä on myös jäsenistön elinkeinojen harjoittamisen mahdollisuuksien edistäminen sekä maanomistajien oikeuksien ja luonnonvarojen kestävän käytön turvaaminen. Toiminnan päämääränä on asuttu ja elinvoimainen maaseutu, jossa järjestön jäsenet ovat sekä henkisesti ja taloudellisesti hyvinvoivia maaseutuyrittäjiä.

MTK Keski-Suomen toimintasuunnitelma on laadittu osaksi koko järjestön tavoitteita. Vuoden 2020 aikana jatketaan käytännön toiminnan ylläpitoa hyväksi todetuin keinoin.

JÄRJESTÖN YHTEISET AVAINTAVOITTEET VUONNA 2020 OVAT:

1. Maatalouden tulot ja kannattavuus käännetään kasvuun pitkän taantuman jälkeen.
2. Vahvistamme maanomistajan omaisuudensuojaa ja kohotamme metsänomistajien ja viljelijöiden arvostusta ilmasto- ja ympäristötoimijana.
3. Vahvistamme MTK:n toimia viljelijöiden ja metsänomistajien markkinaosaamisen ja -aseman vahvistamiseksi erityisesti yhteistyön kautta.
4. Jatkamme järjestöremonttia keskittyen erityisesti järjestön toiminnallisten kehittämisohjelmien toimeenpanoon.

1. Maatalouden tulot ja kannattavuus käännetään kasvuun pitkän taantuman jälkeen.

- Välitämme tietoa uuden ohjelmakauden muutoksista ja tarpeista.
- Teemme parhaamme henkisen hyvinvoinnin varmistamiseksi viljelijöiden keskuudessa viestien Melan ja muiden hyvinvointitoimijoiden toimista.
- Viestimme jäsenistölle maatalousinvestointien rahoituksesta ja niiden hakupäivistä.
- Osallistumme alkuperämerkintöjen tunnettuuden lisäämiseen kuluttajien keskuudessa yhteistyössä koko elintarvikealan ja maakunnan päättäjien kanssa.
- Viestimme aktiivisesti kiertotalouden mahdollisuuksista ja kauppapaikoista jäsenistölle.

2. Vahvistamme maanomistajan omaisuudensuojaa ja kohotamme metsänomistajien ja viljelijöiden arvostusta ilmasto- ja ympäristötoimijana.

- Vaikutamme siihen, että maakunnan päätöksenteossa otetaan huomioon maa- ja metsätalouden, ympäristön ja ilmaston, maaseudun yrittäjien ja maalla asuvien tarpeet.
- Osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun aktiivisella ja ennakoivalla otteella sekä nykyaikaisilla viestintävälineillä ja -menetelmillä. Jatkamme MTK:n ilmasto-ohjelman mukaista viestintää kaikessa ilmastovaikuttamisessa.
- Tavoittelemme maatalouselinkeinon näkyvyyttä ilmasto- ja ympäristötyön hanketoiminnalla maatilavierailuilla, kannustamme alueyhdistyksiä järjestämään kouluvierailuja.
- Selvitämme hanketyön avulla keski-suomalaisen maatalouden nykytilan ilmaston, ympäristön ja ekologisen kestävyuden kannalta. Näkyvyyden lisäksi uudistamme maatilayrittämisen ympäristötyön toimintatapoja ja toimenpiteitä.
- Vaikutamme yhdessä metsäalan toimijoiden kanssa toimintaympäristöön niin, että se palvelee biotalouden toimijoita parhaalla mahdollisella tavalla (maankäyttö, rakentaminen, kaavoitus, strategiat ja ohjelmat)

3. Vahvistamme MTK:n toimia viljelijöiden ja metsänomistajien markkinaosaamisen ja -aseman vahvistamiseksi erityisesti yhteistyön kautta.

- Lisäämme yhteistyötä maakunnallisten yritysten kanssa viljelijöiden markkinaosaamisen ja -aseman vahvistamiseksi.
- Teemme vahvaa yhteistyötä Keski-Suomen alueella toteuttavien hankkeiden kanssa.
- Vahvistamme alueen maaseutunuorten markkinaosaamista tapahtumien ja tempauksien avulla.
- Osallistumme uuden järjestön ja jäsenten käyttöön tarkoitetun kuluttajatyön ohjelman laadintaan ja toimeenpanoon liitto- ja yhdistystasolla.

4. Jatkamme järjestöremonttia keskittyen erityisesti järjestön toiminnallisten kehittämisohjelmien toimeenpanoon.

- Edistämme ja kehitämme aktiivisesti liiton ja maakunnan metsänhoitoyhdistysten ja metsälinjan kenttäpäällikön yhteistä toiminnan suunnittelua ja edunvalvontaa.
- Olemme mukana toteuttamassa järjestöremontin vaativia sääntömuutoksia liitolle ja yhdistyksille.
- Panostamme jäsenviestintään, mediaviestintään, kuluttajatyöhön sekä sosiaalisen median käyttöön.
- Tiivistämme IKS-tuottajaliittojen yhteistyötä erityisesti jäsenen näkökulmasta tarjoamalla palvelua ja koulutusta koko alueella.
- Panostamme alueen valiokuntien toimintaan kehittämällä niistä keskusliiton valiokuntien kanssa yhteistyössä toimivia vahvoja viestijöitä.

SEURANTA

Liiton johtokunnan jäsenet ja toimihenkilöt seuraavat toimintasuunnitelman tavoitteiden toteutumista vastuualueidensa mukaisesti. Vastuualueet jaetaan johtokunnan järjestäytymiskokouksessa. Toiminnan raportointina toimii vuosittainen toimintakertomus.

9. TA 2020

TALOUSARVIO	2020	2019
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
MSL suoritukset	1 500,00	1 700,00
Riskienhallintayhteistyö	6 600,00	5 000,00
Toimistokorvaus Mela	2 400,00	2 400,00
Muut korvaukset	0,00	200,00
Edelleenlaskutukset	14 800,00	18 000,00
Hankerahoitus	0,00	50 620,00
Tuotot yhteensä	25 300,00	77 920,00
Kulut		
Palkat ja palkkiot	109 280,00	155 980,00
Henkilösivukulut	20 110,00	28 970,00
Poistot	900,00	900,00
Matkakulut	30 200,00	24 000,00
Kokoukset	17 200,00	18 800,00
Toimistokulut	38 200,00	56 260,00
Jäsenmaksut	133 000,00	132 300,00
Muut varsinaisen toiminnan kulut	30 600,00	35 620,00
Kulut yhteensä	379 490,00	452 830,00
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	354 190,00	374 910,00
VARAINHANKINTA		
Varainhankinnan tuotot	341 000,00	343 000,00
SIIJOITUS JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitusja rahoitustoiminnan tuotot	21 600,00	22 900,00
Sijoitus ja rahoitustoiminnan kulut	7 200,00	6 900,00
Avustukset	5000	
Tilikauden yli-/alijäämä	6 210,00 €	-14 910,00

Ääni
menestyvälle
maalle

#äänimaalle

